

מִשָּׁל לְמָה הַדְּבָר דּוֹמָה, לְבֵן מֶלֶךְ שֶׁהָיָה לוֹ כָּלָה נָאָה וַצְנוּעָה בְּחִדְרוֹ, וְהָיָה לוֹקַח מִבֵּית אָבִיו עוֹשֵׂר וּמְכִיָּא לָהּ תְּמִיד וְלוֹקַחַת הַכֹּל וּמְצַנְעַת אוֹתוֹ תְּמִיד וּמְעַרְבֶת הַכֹּל. לְסוֹף יָמִים בִּקְשׁ לְרֵאוֹת מָה אָסַף וּמָה קִבֵּץ הֵינּוּ דְכֹתִיב וּמְמַעַרְב אֶקְבָּצֶנָּה. וּמֵאֵי נִיהוּ בֵּית אָבִיו דְכֹתִיב מְמַזְרַח אָבִיא זְרַעַךְ. מְלַמֵּד שֶׁמְמַזְרַח מְכִיָּא, וְזוֹרַע בְּמַעַרְב, וְאַחַר כֵּן הוּא מְקַבֵּץ מֵה שְׂזָרַע.

(עד כאן מההשטמות).

אָמַר רַבִּי חֲזִיָּא מְקוּהָ הַמַּיִם דָּא צְדִיק. דְּכַד מְטָא לְמְקוּהָ הַמַּיִם פְּתִיב וַיֵּרָא אֱלֹהִים פִּי טוֹב וּכְתִיב, (ישעיה ג) אָמְרוּ צְדִיק פִּי טוֹב. (ובן אור קדמא מֵטוֹב אֶקְרִי. וְכֵן כְּלָהוּ כְּתִיב כְּהוּ כִּי טוֹב. כִּד יוֹמָא תְּגִיָּנָא דְלֵא כְּתִיב בֵּיה פִּי טוֹב). רַבִּי יוֹסִי אָמַר יִשְׂרָאֵל מְקוּהָ אִיהוּ. דְכֹתִיב, (ירמיה יז) מְקוּהָ יִשְׂרָאֵל יְיָ.

רַבִּי חֲזִיָּא אָמַר דָּא צְדִיק. הֵינּוּ דְכֹתִיב קָרָא יָמִים. בְּגִין דְנִחְלִין וּמְבוּעִין וְנִהְרִין כְּלָהוּ נְטִיל לֹזֵן וְאִיהוּ מְקוּרָא דְכָלָא וְאִיהוּ נְטִיל כְּלָא בְּגִינֵי כֵּן יָמִים. וְעַל דָּא וַיֵּרָא אֱלֹהִים פִּי טוֹב וּכְתִיב, (ישעיה ג) אָמְרוּ צְדִיק פִּי טוֹב.

וּבְגִין דְאַתְרֵשִׁים אִיהוּ אֶפְרַיִם בֵּין יוֹמָא קְדָמָאָה לְתַלְיָתָאָה וְלֹא אֶתְמַר פִּי טוֹב בְּגוּיָהוּ. דְהָא בְיוֹמָא תְּלִיתָאָה עֶבְדַת אֶרְעָא אִיבִין מַחִילָא דְהָאֵי צְדִיק. דְכֹתִיב וַיֵּאמֶר אֱלֹהִים תְּדַשָּׂא הָאָרֶץ דְשָׂא עֵשֶׂב מְזַרְיעַ זְרַע עֵץ פְּרִי. מֵאֵי עֵץ פְּרִי. דָּא עֵץ הַדְּעַת טוֹב וְרַע דְאִיהוּ עֶבֶד אִיבִין וּפְרִין. עוֹשֶׂה פְּרִי דָּא צְדִיק יְסוֹד דְעֵלְמָא.

לְמִינוּ דְכָל בְּנֵי נְשָׂא דְאִית לֹזֵן רוּחָא קְדִישָׂא. דְאִיהוּ אִיבָא דְהָהוּא אֵילָנָא רְשִׁים בְּהוּ רְשִׁימָא לְמִינוּ. וּמֵאֵי אִיהוּ, בְּרִית קֹדֶשׁ בְּרִית שְׁלוֹם. וּבְנֵי מְהִימְנוּתָא לְמִינוּ, לְמִינוּ עֵאלִין

דּוֹמָה? לְבֵן מֶלֶךְ שֶׁהָיָה לוֹ כָּלָה נָאָה וַצְנוּעָה בְּחִדְרוֹ, וְהָיָה לוֹקַח מִבֵּית אָבִיו עוֹשֵׂר וּמְכִיָּא לָהּ תְּמִיד, וְלוֹקַחַת הַכֹּל וּמְצַנְעַת אוֹתוֹ תְּמִיד וּמְעַרְבֶת הַכֹּל. לְסוֹף יָמִים בִּקְשׁ לְרֵאוֹת מָה אָסַף וּמָה קִבֵּץ. הֵינּוּ שְׁפָתוֹב (ישעיה מג) וּמְמַעַרְב אֶקְבָּצֶנָּה. וּמָה הוּא בֵּית אָבִיו? שְׁפָתוֹב מְמַזְרַח אָבִיא זְרַעַךְ. מְלַמֵּד שֶׁמְמַזְרַח מְכִיָּא, וְזוֹרַע בְּמַעַרְב, וְאַחַר כֵּן הוּא מְקַבֵּץ מֵה שְׂזָרַע: ע"כ.

אָמַר רַבִּי חֲזִיָּא, מְקוּהָ הַמַּיִם זֶה צְדִיק. שְׁכֵשְׁמִיָּע לְמְקוּהָ הַמַּיִם, פְּתוֹב וַיֵּרָא אֱלֹהִים פִּי טוֹב, וְכָתוּב (ישעיה ג) אָמְרוּ צְדִיק פִּי טוֹב. [וכן אור ראשון נְקָרָא טוֹב, וְכֵן בְּכֹלֵם כְּתוּב כִּי טוֹב, פְּרַט לְיוֹם הַשְּׁנֵי שְׁלֹא כְּתוּב בּוּ כִּי טוֹב] רַבִּי יוֹסִי אָמַר, יִשְׂרָאֵל הוּא מְקוּהָ, שְׁפָתוֹב (ירמיה יז) מְקוּהָ יִשְׂרָאֵל ה'.

רַבִּי חֲזִיָּא אָמַר, זֶה צְדִיק, הֵינּוּ מֵה שְׁפָתוֹב קָרָא יָמִים. מְשׁוּם שְׁנַחְלִים וּמְעִינּוֹת וּנְהָרוֹת, אֵת כְּלָם הוּא נוֹטֵל, וְהוּא הַמְקוּר שֶׁל הַכֹּל וְהוּא נוֹטֵל הַכֹּל. מְשׁוּם כֵּן יָמִים. וְעַל זֶה וַיֵּרָא אֱלֹהִים פִּי טוֹב, וְכָתוּב (ישעיה ג) אָמְרוּ צְדִיק פִּי טוֹב.

וּמְשׁוּם שֶׁהוּא נְרָשֵׁם, הַפְּרִיד בֵּין יוֹם רֵאוֹן לְשְׁלִישֵׁי וְלֹא נֶאמַר פִּי טוֹב בְּיָנִיהֶם, שְׁהָרִי בְיוֹם הַשְּׁלִישֵׁי עֲשֶׂתָה הָאָרֶץ פְּרוֹת מִכַּח הַצְדִיק הַזֶּה, שְׁפָתוֹב וַיֵּאמֶר אֱלֹהִים תְּדַשָּׂא הָאָרֶץ דְשָׂא עֵשֶׂב מְזַרְיעַ זְרַע עֵץ פְּרִי. מֵה זֶה עֵץ פְּרִי? זֶה עֵץ הַדְּעַת טוֹב וְרַע, שֶׁהוּא עוֹשֶׂה אֲבִים וּפְרוֹת. עֲשֶׂה פְּרִי - זֶה צְדִיק יְסוֹד עוֹלָם.

לְמִינוּ - שֶׁל כָּל בְּנֵי אָדָם שְׁיֵשׁ לָהֶם רוּחַ קְדוֹשָׁה, שֶׁהוּא פְּרִי שְׂאוֹתוֹ אֵילָן רוּשֵׁם בְּהֶם רְשׁוּם לְמִינוּ. וּמָה הַרְשֵׁם? זֶהוּ בְּרִית קֹדֶשׁ בְּרִית שְׁלוֹם. וּבְנֵי הַאֲמוּנָה

וְלֹא מִתְפָּרֵשׁ מִנִּיה. וְצַדִּיק עוֹשֶׂה פְּרִי הוּא. וְהוּא אֵילָנָא אֲתַעֲבַרְת וְאַפִּיקַת הוּא פְּרִי לְמִינוּ. לְמִינוּ דְּהוּא עוֹשֶׂה פְּרִי דִּיהוּי כְּוֹתִיה.

זְכָאָה חוֹלְקִיה מָאן דְּדָמִי לְאַמִּיה וְלְאַבּוּי. וְעַל פֶּן רְשִׁימָא קְדִישָׁא בְיוֹמָא תְּמִינָאָה בְּגִין דִּידְמִי לְאַמִּיה. (בְּגִין דְּהִיא דְּרָנָא תְּמִינָאָה וְהִיא נִפְשָׁא דְּפִרְח מְנָה אֲצִטְרִיכַת לְאַתְחַוָּאָה קִמְחָה לְתַמְנִיא יוֹמִין) וְכַד אֲתַפְּרַעַת וְאַתְגַּלְיָא רְשִׁימָא קְדִישָׁא בְּגִין דִּידְמִי לְאַבּוּי. וְעַל דָּא עֵץ פְּרִי דָּא אִמָּא. עוֹשֶׂה פְּרִי דָּא בְּרִית קֹדֶשׁ אֲבּוּי. לְמִינוּ דִּידְמִי לִיה וְאַתְרָשִׁים בִּיה.

אֲשֶׁר זָרְעוּ בּוֹ עַל הָאָרֶץ. זָרְעוּ בּוֹ. זָרַע בּוֹ מִיבְעֵי לִיה. מָאִי זָרְעוּ בּוֹ. אֵלָא זָרַע וְאִ"ו בּוֹ. עַל הָאָרֶץ הַכִּי הוּא וְדָאִי. דְּהָא הוּא זָרַעָא אֲשֶׁרִי עַל אֲרַעָא. זְכָאָה חוֹלְקִיהוּן דִּישְׂרָאֵל דְּאַנּוּן קְדִישִׁין וְדַמְיִין לְקְדִישִׁין. וְעַל דָּא וְדָאִי כְּתִיב, (ישעיה ס) וְעַמְּךָ כָּלֶם צַדִּיקִים. כָּלֶם צַדִּיקִים וְדָאִי. דְּהָא מַהֲנִי נִפְקוּ וְלַהֲנִי דַמְיִין. זְכָאִין אַנּוּן בְּעֵלְמָא דִּין וּבְעֵלְמָא דְּאַתִּי. (דף לג ע"ב).

אָמַר רַבִּי חֲזִיא כְּתִיב, (ירמיה י ונא) עוֹשֶׂה אֶרֶץ בְּכַחוּ. מָאִי עוֹשֶׂה אֶרֶץ (בְּכַחוּ. עֲשֶׂה אֶרֶץ מִיבְעֵי לִיה. אֵלָא עוֹשֶׂה וְדָאִי תְּדִיר וּמִתְפַּן קְדִישָׁא בְּרוּךְ הוּא לְחַאי אֶרֶץ) דָּא קְדִישָׁא בְּרִיךְ הוּא לְעֵילָא. בְּכַחוּ דָּא צַדִּיקִי. מְכִין תְּבַל בְּחֻכְמָתוֹ. תְּבַל דָּא אֶרֶץ דְּלִתְתָּא. בְּחֻכְמָתוֹ דָּא צֶדֶק דְּכְתִיב וְהוּא (תהלים ט) יִשְׁפּוּט תְּבַל בְּצֶדֶק. עוֹשֶׂה אֶרֶץ דָּא קְדִישָׁא בְּרִיךְ הוּא, דְּהוּא מִתְקִין אֲרַעָא וּמִתְקִין אֲרַחוּי. וּבְמָה. בְּכַחוּ בְּדַקְאֶמְרִין.

רַבִּי יְהוּדָה אָמַר בְּאַתּוּן גְּלִיפִין דְּרַבִּי אֶלְעָזָר אֵית קוּטְרִי דְּאַתּוּן תְּרִין וְעֶשְׂרִין קְטִירִין בְּחָדָא. תְּרִין אַתּוּן דָּא סְלִיק וְדָא נְחִית

לְמִינוּ, לְמִינוּ נִכְנָסִים וְלֹא נִפְרָדִים מִמֶּנּוּ, וְצַדִּיק עוֹשֶׂה פְּרִי הוּא. וְאוֹתוֹ אֵילָן מִתְעַבֵּר וּמוֹצִיא אוֹתוֹ פְּרִי לְמִינוּ, לְמִינוּ שֶׁל אוֹתוֹ עוֹשֶׂה פְּרִי שִׁיהִיה כְּמוֹתוֹ.

אֲשֶׁרִי חִלְקוּ שֶׁל מִי שְׂדוּמָה לְאִמּוֹ וְלְאַבּוּי, וְעַל פֶּן רֶשֶׁם הַקְּדוֹשׁ בְּיוֹם הַשְּׂמִינִי כְּדִי שְׂדִמָּה לְאִמּוֹ (בְּגִלל שְׂהִיא דְּרָנָה שְׂמִינִיה, וְאוֹתָהּ נִפְשׁ שְׂפִרְחָה מְמַנָּה צְרִיכָה לְהִרְאוֹת לְפָנֶיהָ לְשִׂמּוּנָה יוֹמִים). וְכַשְׁנִפְרַע וּמִתְגַּלְיָה רֶשֶׁם הַקְּדוֹשׁ כְּדִי שְׂדִמָּה לְאַבּוּי. וְעַל זֶה עֵץ פְּרִי - זוֹ אִם. עֲשֶׂה פְּרִי - זוֹ בְּרִית קֹדֶשׁ אֲבּוּי. לְמִינוּ - שְׂדִמָּה לוֹ וְיִרְשֶׁם בּוֹ.

אֲשֶׁר זָרְעוּ בּוֹ עַל הָאָרֶץ - זָרְעוּ בּוֹ? זָרַע בּוֹ צְרִיף לְהִיּוֹת! מַה זֶה זָרְעוּ בּוֹ? אֵלָא זָרַע וְאִ"ו בּוֹ. עַל הָאָרֶץ - כֶּף הוּא וְדָאִי, שְׁהֲרִי אוֹתוֹ זָרַע זָרַק עַל הָאָרֶץ. אֲשֶׁרִי חִלְקִים שֶׁל יִשְׂרָאֵל שֶׁהֵם קְדוּשִׁים וְדוּמִים לְקְדוּשִׁים, וְעַל זֶה וְדָאִי כְּתוּב (ישעיה סח) וְעַמְּךָ כָּלֶם צַדִּיקִים. כָּלֶם צַדִּיקִים וְדָאִי, שְׁהֲרִי מְאֵלָה יִצְאוּ וְלֹאֲלָה דוּמִים. אֲשֶׁרִיהֶם בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא.

אָמַר רַבִּי חֲזִיא, כְּתוּב (ירמיה י ונא) עֲשֶׂה אֶרֶץ בְּכַחוּ. מַה זֶה עֲשֶׂה אֶרֶץ? (בְּכַחוּ? עֲשֶׂה אֶרֶץ צְרִיף לְהִיּוֹת! אֵלָא עוֹשֶׂה וְדָאִי תְּמִיר, וּמִתְפַּן הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֵת הָאֶרֶץ הַזֶּה) זֶה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְמַעַלָּה. בְּכַחוּ - זֶה צַדִּיק. מְכִין תְּבַל בְּחֻכְמָתוֹ. תְּבַל - זוֹ אֶרֶץ שְׂלֵמָטָה. בְּחֻכְמָתוֹ - זֶה צֶדֶק, שְׂכָתוּב (תהלים ט) וְהוּא יִשְׁפּוּט תְּבַל בְּצֶדֶק. עֲשֶׂה אֶרֶץ - זֶה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שְׂמִתְקִין אֶרֶץ וּמִתְקִין דְּרַכְיָהּ, וּבְמָה? בְּכַח, כְּפִי שְׂאֶמְרֵנוּ.

רַבִּי יְהוּדָה אָמַר, בְּאוֹתִיּוֹת חֻקוֹת שֶׁל רַבִּי אֶלְעָזָר יֵשׁ קְשָׁרִי הַאוֹתִיּוֹת עֲשָׂרִים וּשְׁתַּיִם קְשׁוּרִים כְּאֶחָד. שְׁתֵּי אוֹתִיּוֹת, זוֹ עוֹלָה וְזוֹ

וְדַסְלִיק נְחִית וּדְנַחִית סְלִיק. וְסִימָן דָּא (ישעיה
מה) א"ף ב"ף א"ל.

רבי יוסי אמר טיפסא דשיקלא באמצעיתא
קיימא. וסימן (ויקרא יט) במדה במשקל
וגו'. משקל לישן דקיימא באמצעיתא. ורזא
דא (שמות ל) שקל הקדש פתיב. ומאזנים ביה
קיימן ואתקלו. מאן מאזנים כמה דאתאמר,
(ויקרא יט) מאזני צדק. וכלהו קיימין במשקל
בשקל הקדש. רבי יהודה אמר בשקל הקדש
דא רוח הקדש.

אמר רבי יצחק פתיב, (תהלים לג) בדבר יי
שמים נעשו וברוח פיו כל צבאם.
בדבר יי שמים נעשו. אלין שמיא דלתתא
דאתעבירו בדבר שמים דלעילא. ברוח.
דאפיק קלא עד דמטי ליהווא נהר דנגיד
ונפיק ולא פסקין מימוי לעלמין. וברוח פיו
כל צבאם. כלהו תתאי קיימין ברוח דאיהו
דכר.

משקה הרים מעליותיו מפרי מעשיך תשבע
הארץ. משקה הרים מעליותיו. (תהלים
קד) מאן עליותיו פדקאמרן. דכתיב, (תהלים קד)
המקרה במים עליותיו. מפרי מעשיך תשבע
הארץ. רזא דההוא נהר דנגיד ונפיק לתתא
הדא הוא דכתיב עושה פרי אשר זרעו בו
וגו' והא אתמר:

יהי מארת ברקיע השמים להאיר על
הארץ. יהי מארת חסר. רבי חזקיה
אומר מאורת דשריא ביה תקפא דדינא.
קילטא דדינא. רבי יוסי אמר יהי מארת
לתתא איהי סיהרא דבה תליא אספרה
לרביי עלמא. ובה תליא מארת. בגין
דאיהי נהורא זוטרא מפל נהורין. וזמנין
דאתחשכא ולא מקבלא נהורא.

יורדת, ושעולה יורדת ושיורדת
עולה. וסימן זה - (ישעיה מה) א"ף
ב"ף א"ל.

רבי יוסי אמר, הלשון של
משקל עומד באמצע, וסימן -
(ויקרא יט) במדה במשקל וגו'.
משקל - לשון שעומד באמצע.
ונה סוד (שמות ל) שקל הקדש
פתוב. ומאזנים עומדים בו
ונשקלו. איזה מאזנים? כמו
שנאמר (ויקרא יט) מאזני צדק,
וכלם עומדים במשקל בשקל
הקדש. רבי יהודה אמר, בשקל
הקדש - זו רוח הקדש.

אמר רבי יצחק, פתיב (תהלים לג)
בדבר ה' שמים נעשו וברוח פיו
כל צבאם. בדבר ה' שמים נעשו
- אלו שמים שלמטה שנעשו
בדבר שמים שלמעלה. ברוח -
שהוציא קול עד שהגיע לאותו
נהר ששופע ויוצא ולא פוסקים
מימיו לעולמים. וברוח פיו כל
צבאם - כל התחתונים עומדים
ברוח שהוא זכר.

(שם קד) משקה הרים מעליותיו
מפרי מעשיך תשבע הארץ.
משקה הרים מעליותיו, מה זה
עליותיו? כמו שאמרנו, שפתיב
(שם) המקרה במים עליותיו.
מפרי מעשיך תשבע הארץ - סוד
של אותו נהר ששופע ויוצא
למטה. זהו שפתיב עשה פרי
אשר זרעו בו וגו', והרי נתבאר.
יהי מארת ברקיע השמים להאיר
על הארץ. יהי מארת, חסר. רבי
חזקיה אומר, מארת ששורים בו
תקף הדין, קלוטת הדין. רבי
יוסי אמר, יהי מארת - למטה.
היא הלכנה שבה תלויה אספרה
לתינוקות העולם, ובה תלוי
מארת, בגלל שהיא מאור קטן
מכל המאורות, ולפעמים
שנחשכת ולא מקבלת אור.

בְּרַקיעַ הַשָּׁמַיִם. דָּא הוּא רְקיעָא דְאִיהוּ כְּלָא דְכְּלֵהוּ. בְּגִין דְּנִטִּיל כָּל נְהוּרִין וְהוּא נְהִיר לְהַאי נְהוּרָא דְלָא נְהָרָא (וְהִיא תְּלֵיא בֵּיהּ בְּגִין דְּאִתְדַבֵּק בָּהּ חֲמוּא מְאֵרָה וּבֵיהּ תְּלֵין לְתַמָּא כָּל אַנְוּוּ וְיִינִין אֲחֲרֵינוּן בְּגִין וְעִירוּ דְנְהוּרָא).

רַבִּי יִצְחָק אָמַר וְאֶפִּיק (ב"א וְאֶפִּילוּ) הַאי רְקיעָא דְלָא נְהִיר. וְקָרִינָן לֵיהּ מְלָכוּת שָׁמַיִם וְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וְאֶרֶץ הַחַיִּים. הַשָּׁמַיִם אִיהוּ (דְנְהִיר) הַאי רְקיעַ. בְּגִינֵי כֶּף יְהִי מְאֵרַת חֶסֶד ו'. מְאִי טַעְמָא דְהָא בְּלָא וְא"ו מוֹתָא הוּא בְּעֻלְמָא.

יְהִי מְאֵרַת כְּלָא בֵּיהּ תְּלֵיא לְאֲכַלְלָא לִילִית בְּעֻלְמָא. כְּתִיב, (אִיּוֹב ג') קָטָן וְגָדוֹל שֵׁם הוּא. וְכְתִיב, (יִשְׁעִיָּה לג') כִּי אִם שֵׁם אֲדִיר יִי לָנוּ. וְעַל דָּא כְּתִיב, (יִשְׁעִיָּה לד') אִךְ שֵׁם הַרְגִיעָה לִילִית וּמְצָאָה לָהּ מְנוּחָ.

רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר יְהִי מְאֵרַת. אֲסַפְקֵלְרִיָּא דְלָא נְהָרָא מְגַרְמָה. אֶלָּא עַל יְדָא דְנְהוּרִין עֲלָאִין דְנְהוּרִין לָהּ כְּעֻשְׁשִׁיתָא דְלִקְטָא נְהוּרָא דְנְהִיר. כְּתִיב, (יְהוֹשֻׁעַ ג') הִנֵּה אֲרוֹן הַבְּרִית אָדוֹן כָּל הָאָרֶץ. הִנֵּה אֲרוֹן דָּא אֲסַפְקֵלְרִיָּא דְלָא נְהָרָא. הַבְּרִית אֲסַפְקֵלְרִיָּא דְנְהָרָא. הִנֵּה אֲרוֹן דָּא הִיא מְאֵרַת. אֲרוֹן תִּיבוּתָא לְאֶעְלָאָה בְּגוּיָה תוֹרָה שְׂבַכְתָּב. הַבְּרִית דָּא שְׂמֻשָּׁא דְנְהִיר לָהּ. וְאִיהִי בְּרִית בְּהִדְיָה אֲרוֹן הַבְּרִית דְיִיָּקָא. אָדוֹן כָּל הָאָרֶץ. הַבְּרִית דְאִיהוּ אָדוֹן כָּל הָאָרֶץ.

וּבְגִין דְהַאי אֲרוֹן אִיהוּ אָדוֹן. בְּגִין שְׂמֻשָּׁא דְנְהִיר לָהּ וְנְהִיר לְכָל עֻלְמָא. הַכִּי אֲתַקְרִי (דף לד ע"א) וּמְנִיָּה נְקֻטָּא שְׂמָא. וְאֲתַקְרִי הַאי אֲרוֹן אָדוֹן בְּרִזָּא דְאֶל"ף דְל"ת נו"ן יו"ד. כְּמָה דְאֲמַרִּינָן צִדִּיק וְצִדִּיק כֶּף אָדוֹן אָדוֹן דָּא כְּדָא תְּלֵין.

בְּרַקיעַ הַשָּׁמַיִם - זְהוּ רְקיעַ שְׁהוּא כְּלָלוּת שֶׁל כָּלָם, בְּגַלְל שְׁנוּטֵל כָּל הַמְּאֹרוֹת, וְהוּא מְאִיר לְמְאֹר הַזֶּה שְׁאִינּוּ מְאִיר (וְהִיא תְּלֵיא בֵּיהּ בּוּ בְּגַלְל שְׁנוּבְקָה בָּהּ אוֹתָהּ מְאֵרָה, וּבוּ תְּלֵיִים לְמִטָּה כָּל אוֹתָם מִינִים אַחֲרֵים בְּגַלְל הַקְּטָנִת הַאֹרוֹ).

רַבִּי יִצְחָק אָמַר, וְהוּצִיא [וְאֶפִּילוּ] אֶת הַרְקיעַ הַזֶּה שֶׁלֹּא מְאִיר. וְקוֹרְאִים לוֹ מְלָכוּת שָׁמַיִם וְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וְאֶרֶץ הַחַיִּים. הַשָּׁמַיִם הוּא [שְׂמֻרָא] הַרְקיעַ הַזֶּה, מְשׁוּם כֶּף יְהִי מְאֵרַת חֶסֶד ו'. מָה הַטַּעַם? שֶׁזֶּה כְּלִי בְּלִי וְא"ו מוֹתָא הוּא בְּעוֹלָם.

יְהִי מְאֵרַת - הַכֹּל תְּלֵיִ בּוּ לְהַכְלִיל לִילִית בְּעוֹלָם. כְּתוּב (אִיּוֹב ג') קָטָן וְגָדוֹל שֵׁם הוּא. וְכְתוּב (יִשְׁעִיָּה לג') כִּי אִם שֵׁם אֲדִיר ה' לָנוּ. וְעַל זֶה כְּתוּב (שִׁם לד') אִךְ שֵׁם הַרְגִיעָה לִילִית וּמְצָאָה לָהּ מְנוּחָ. רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר, יְהִי מְאֵרַת - אֲסַפְקֵלְרִיָּה שֶׁלֹּא מְאִירָה מְעַצְמָה, אֶלָּא עַל יְדֵי אוֹרוֹת עֲלִיוֹנִים שְׂמֻרָאִירִים לָהּ כְּמוֹ עֻשְׁשִׁית שְׂמֻקְבֵּלֶת אוֹר שְׂמֻרָאִיר. כְּתוּב (יְהוֹשֻׁעַ ג') הִנֵּה אֲרוֹן הַבְּרִית אָדוֹן כָּל הָאָרֶץ. הִנֵּה אֲרוֹן - זוֹ אֲסַפְקֵלְרִיָּה שְׂאִינָה מְאִירָה. הַבְּרִית - אֲסַפְקֵלְרִיָּה הַמְּאִירָה. הִנֵּה אֲרוֹן - זוֹהִי מְאֵרַת. אֲרוֹן - תִּבְיָה לְהַכְנִיס בְּתוֹכָהּ תוֹרָה שְׂבַכְתָּב. הַבְּרִית - זוֹ הַשְּׂמֻשׁ שְׂמֻרָאִירָה לָהּ, וְהִיא בְּרִית יַחַד עִם אֲרוֹן הַבְּרִית דְיִיָּקָא. אָדוֹן כָּל הָאָרֶץ - הַבְּרִית שְׁהוּא אָדוֹן כָּל הָאָרֶץ.

וּמְשׁוּם שְׁהָאֲרוֹן הַזֶּה הוּא אָדוֹן, בְּגַלְל הַשְּׂמֻשׁ שְׂמֻרָאִירָה לָהּ וּמְאִירָה לְכָל הָעוֹלָם כֶּף נְקֻרָתָא, וּמְמַנּוּ לְקַחְתָּה אֶת הַשֵּׁם. וְנְקֻרָא הָאֲרוֹן הַזֶּה אָדוֹן כְּסוּד שֶׁל אֶל"ף דְל"ת נו"ן יו"ד. כְּמוֹ שְׂאֲמַרְנוּ צִדִּיק וְצִדִּיק, כֶּף אָדוֹן אָדוֹן זֶה בְּזֵה תְּלֵיִיִם.